

Päiväys/Datum

26.06.2024

Dnro/Dnr

TRAFICOM/549335/05.01.26.02/2021

Päätös vesiliikennelain (782/2019) mukaisessa kielto- ja rajoitusasiassa

Esitys

Esityksen tekijä

Tampaja- Särkijärven vesiensuojeluyhdistys ry.

Esityksen pvm

10.11.2021

Esitys

Vesikulkuneuvolla liikkumista koskevan moottorikäyttöisten vesikulkuneuvojen kieltäminen Tampajalla ja Särkijärvellä Kirkkonummen kunnassa. Kielto ei koske alle 1,5 kW tehoisia sähkömoottoreita.

Perustelut

Esityksen perusteena on suojata pienien järvien luontoa ja edistää alueen turvallista virkistyskäyttöä. Sekä Tampaja että Särkijärvi ovat erittäin pieniä ja tiiviissä virkistyskäytössä olevia järviä alueen tiheän asutuksen ja yleisten uimarantojen käytön vuoksi. Alueella sijaitsevien yleisten uimarantojen läheisyydessä harrastetaan paljon matkaintia ja SUP- lautailua. Kunnan uimarantaa käytetään kunnan järjestysmääräysten vastaisesti ulkopuolisten ihmisten moottoriveneiden laskupaikkana, vaikka yleistä laskupaikkaa järvillä ei ole.

Polttomoottorikäyttöiset vesikulkuneuvot luovat vaaratilanteita uimareille ja SUP- lautailijoille alueella. Polttomoottorikäyttöiset vesikulkuneuvot aiheuttavat myös huomattavaa haittaa alueen herkälle luonnolle melullaan ja päästöillään. Polttomoottoreiden aiheuttamat päästöt heikentävät järvien vedenlaatua, jota käytetään yleisesti saunavetenä alueella. Järvien vakituisen pesimälinnustoon on vuosikymmeniä kuulunut tavallisempien vesi- ja rantalintujen lisäksi mm. kuikka, joka edellyttää rauhallista ympäristöä ja hyvälaatuista vettä. Järvien ekologia on todettu herkäksi ja haavoittuvaiseksi, josta syystä on ensiarvoisen tärkeää torjua mahdollisimman tehokkaasti kaikki ylimääräinen järviin kohdistuva kuormitus. Esityksen perusteena on myös, ettei järvillä tarvitse liikkuu moottorikäyttöisillä vesikulkuneuvoilla. Etäisyydet järvillä on maksimissaan noin 1,5 kilometriä, eikä siten edellytä konevoimaa vesillä liikkumiseen.

Asian käsittely

Kuuluttaminen

Esityksestä on kuulutettu ja asiakirjat ovat olleet nähtävinä 17.4.–8.5.2024 välisen ajan Traficomien verkkosivuilla. Esityksen kuuluttamisesta on ilmoitettu 16.4.2024 Västra Nyland- nimisessä sanomalehdessä ruotsiksi ja 17.4.2024 Kirkkonummen sanomat- nimisessä sanomalehdessä suomeksi.

Pyydetty lausunnot

Esityksestä on pyydetty lausuntoa Länsi- Uudenmaan poliisilaitokselta, Uudenmaan ELY- keskukselta ja Kirkkonummen kunnalta.

Saadut lausunnot

Kaikki pyydetty lausunnonantajat ovat antaneet lausuntonsa asiaan.

Kirkkonummen kunta toteaa lausunnossaan lyhyesti puoltavansa esitystä ja tiedostavansa, että kunnalla on vastuu mahdollisen rajoitusalueen merkitsemisestä. Kunta toteaa myös, että vesiliikennemerkkit tulitisiin asentamaan kunnan omistamalle ranta-alueille.

Länsi- Uudenmaan poliisilaitos kertoo lausunnossaan, ettei sen järjestelmiin ole kirjattu rikosilmoituksia tai poliisitehtäviä liittyen esitysalueeseen vesiliikenteeseen 2022 vuodesta eteenpäin. Poliisin näkökulmasta katsottuna kyseiset järviolueet eivät ole aiheuttaneet ongelmia. Poliisilaitos kuitenkin puoltaa esitystä, koska katsoo sen parantavan alueen vesiliikenneturvallisuutta. Erityisesti moottoriveneiden tuominen järville ajoneuvoyhdistelmillä ja niiden laskeminen veteen yleisiltä uimarannoilta aiheuttaa turvallisuusriskin. Riski korostuu pienillä järvillä, jossa on vilkkaassa käytössä olevia yleisiä uimarantoja.

Uudenmaan ELY- keskus kertoo lausunnossaan, ettei ELY- keskuksella ole tiedossa erityisiä luontoarvoja liittyen alueeseen, mutta järvillä pesii kuitenkin ainakin pieniä määriä uhanalaisia ja silmälläpidettäviä vesi- ja kosteikkolintuja.

Muistutukset ja muut lausunnot

Asiaan ei ole tullut muistutuksia.

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom määrää moottorikäyttöisiä vesikulkuneuvoja koskevan kiellon Tampajalle ja Särkijärvelle Kirkkonummen kunnassa liitekartan mukaisesti. Määrättävä kiello ei kuitenkaan koske alle 2 kW tehoisia sähkömoottorikäyttöisiä vesikulkuneuvoja.

Perustelut

Vesiliikennelain 101 §:n 1. momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää vesikulkuneuvolla liikkumisen määrääjäksi tai toistaiseksi määrättyllä vesialueella tai rajoittaa sitä, jos kiello tai rajoitus harkitaan tarpeelliseksi liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muun elinkeinon suojaamiseksi taikka yleisen luonnon virkistyskäytön tai muun yleisen edun vuoksi.

Esityksen mukaan molempien järvien virkistyskäyttö on runsasta ja järvien rannoilla sijaitsee tiheästi vakituista sekä loma- asutusta. Esityksen kohteena olevat järvet ovat kooltaan pieniä eikä liikkuminen alueella siten edellytä moottorivoimaisilla vesikulkuneuvoilla kulkemista. Moottorikäyttöiset vesikulkuneuvot tuovat mukanaan meluhaittaa sekä vedenpinnan ylä- että alapuolella. Lisäksi polttomoottorikäyttöiset vesikulkuneuvot aiheuttavat päästöjä veteen ja heikentävät veden laatua. Esityksen mukaan alueen asukkaat käyttävät yleisesti järvien vettä talousvetenään esimerkiksi saunoissa. ELY- keskus on lausunnossaan todennut, ettei esitetyt alueet ole luonnonarvoiltaan erityisen tärkeitä, mutta alueella pesii kuitenkin joitain uhanalaisia lintuja. Traficom toteaa, että moottoriveneillä ajamisesta aiheutuva melu häiritsee sekä lintuja vedenpinnan yläpuolella että kalojen elämää vedenpinnan alapuolella. Melu- ja päästöhaitat korostuvat Tampajan ja Särkijärven kaltaisilla pienillä ja matalilla vesialueilla. Täten moottorikäyttöisillä vesikulkuneuvoilla ajaminen voi aiheuttaa haittaa luonnolle esitetyllä alueella.

Vaikka alueelta ei löytynyt kirjattuja poliisitehtäviä, poliisilaitos kuitenkin katsoo esitetyn kiellon parantavan vesiliikenteen turvallisuutta järvillä. Esityksen mukaan erityisesti uimarantojen läheisyydessä harrastetaan yleisesti matkauintia ja SUP-lautailua. Erityisesti rantojen läheisyydessä moottorikäyttöiset vesikulkuneuvot voivat siten aiheuttaa vaaratilanteita muille vesilläliikkuville. Traficom yhtyy poliisin näkemykseen siitä, että esitetty moottorikäyttöisten vesikulkuneuvojen kieltö edistäisi vesiliikenteen turvallisuutta. Suurilla nopeuksilla ajavat sähkömoottorikäyttöiset vesikulkuneuvot voivat aiheuttaa samalla tavalla vaaratilanteita kuin muutkin moottorikäyttöiset vesikulkuneuvot. Moottorikäyttöisten vesikulkuneuvojen kieltäminen esitetyllä alueella on edellä mainituista ympäristöllisistä syistä tarkoituksenmukaisempi ratkaisu kuin esimerkiksi vesiliikennettä koskevan nopeusrajoituksen määrääminen alueelle. Täten Traficom katsoo tarpeelliseksi kieltää moottorikäyttöiset vesikulkuneuvot esitetyillä järvillä.

Moottorikäyttöisten vesikulkuneuvojen käytön rajoittamisen ei voida katsoa rajoittavan vesiliikennettä esitetyillä alueilla kohtuuttomasti, koska järvillä ei ole yleisiä kulkuväyliä eikä moottorivoiman käyttö liikkumiseen järvillä ole välttämättä tarpeen järvien pienen koon vuoksi. Myös Kirkkonummen kunta puoltaa esitystä.

Pienillä sähkömoottoreilla ajamisen ei voida katsoa aiheuttavan samanlaista vaaraa vesilläliikkuville niiden alhaisesta nopeudesta johtuen. Pienet sähkömoottorikäyttöiset vesikulkuneuvot eivät myöskään kuormita luontoa samalla tavalla kuin isommat moottorikäyttöiset vesikulkuneuvot. Jotta päätös olisi yhdenmukainen vastaavissa tapauksissa aiemmin annettujen päätösten kanssa esityksestä poiketaan siten, että määrättävä kieltö ei koske alle 2 kW tehoisia sähkömoottorikäyttöisiä vesikulkuneuvoja.

Poikkeamat kiellosta tai rajoituksesta

Kieltö tai rajoitus ei nopeusrajoitusta lukuun ottamatta koske työnteon tai asunnon sijainnin vuoksi tarpeellista vesikulkuneuvon käyttöä eikä vaikeasti liikuntavammaisen henkilön vesikulkuneuvon käyttöä, ellei päätöksessä erityisen painavasta syystä toisin määrätä. Virka-, ensihoito- ja pelastustehtävien suorittamiseksi, Puolustusvoimien toiminnan varmistamiseksi sekä muusta vastaavasta syystä välttämätön vesikulkuneuvolla liikkuminen on sallittu kiellosta tai rajoituksesta huolimatta.

Voimaantulo

Päätös tulee voimaan 1.8.2024 lukien mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ja on voimassa toistaiseksi. Muutoksenhakuviranomaisen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Merkitseminen maastoon

Päätös merkitään liitteenä olevassa kartassa esitetyllä tavalla. Merkitsemisestä vastaa Kirkkonummen kunta. Määrätty kieltö tai rajoitus tulisi olla merkittynä maastoon päätöksen voimaantullessa.

Asennetuista vesiliikennemerkeistä ilmoittaminen

Vesiliikennelain 54 § 3 mom. mukaan Liikenne- ja viestintävirastolle on ilmoitettava vesiliikennemerkin asettamisesta, muuttamisesta tai poistamisesta paikannustietoineen valtakunnallista EUREF-FIN koordinaattijärjestelmää käyttäen. Ilmoitus tehdään Traficom sivuilta (traficom.fi > liikenne > merenkulku > vesiväylät > vesistö rakentaminen > tee vesiliikennemerkin asennus-muutos-tai-poisto ilmoitus) löytyvällä ilmoituslomakkeella.

Päätöksestä kuuluttaminen

Traficom tiedottaa tästä päätöksestä kuulutuksella Traficomien verkkosivuilla (Ajankohtaista > Kuulutukset ja yleistiedoksiannot > Vesiliikenne).

Päätöksen tiedoksi antaminen

Tampaja- Särkijärven vesiensuojeluyhdistys ry.

Ilmoitus päätöksestä

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Länsi- Uudenmaan poliisilaitos
Väylävirasto
Kirkkonummen kunta

Lisätietoja antaa

Elias Skrifvars
Puh. 029 534 5462
Sähköposti: elias.skrifvars@traficom.fi

Maksu

Tästä päätöksestä peritään esityksen tekijältä liikenne- ja viestintäministeriön vahvistamien taksojen mukainen myönteinen 570 euron suuruinen maksu.

Sovelletut säädökset

Hallintolaki (434/2003) 11 §, 62 a §
Vesiliikennelaki (782/2019) 54 §, 101-104 §, 133 §
Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista (1452/2019) 2 § ja asetuksella (974/2020) päivitetty liite s. 23.
Liikenne- ja viestintäviraston 2.7.2021 antama määräys "Vesiliikennemerkit ja valopasteet sekä johtojen ja kaapeleiden merkitseminen"
TRAFICOM/85487/03.04.01.00/2021

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta tekemällä oikaisuvaatimuksen Traficomiin päätöksen liitteenä olevan oikaisuvaatimusohjeen mukaisesti. Päätökseen voivat hakea muutosta asianosaiset, joiden oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 26.6.2024. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomien kirjaamosta.

Mikkelsson Maarit
Päällikkö

Skrifvars Elias
Asiantuntija

Liitteet

Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket

PÄÄTÖS/ BESLUT

Päiväys/Datum

26.06.2024

Dnro/Dnr

TRAFICOM/549335/05.01.26.02/2021

Beslut om förbud och begränsning enligt sjötrafiklagen (782/2019)

Framställning

Framställningen har gjorts av

Tampaja-Särkijärvi vattenskyddsförening rf.

Datum för framställningen

10.11.2021

Framställning

Utfärdande av förbud mot framförande av motordrivna farkoster på sjöarna Tampaja och Särkijärvi i Kyrksläpps kommun. Förbudet gäller inte elmotorer med en effekt på under 1,5 kW.

Motivering

Framställningen motiveras med att man vill skydda de små sjöarnas miljö och främja säkert nyttjande av området för rekreation. Både Tampaja och Särkijärvi är mycket små sjöar som nyttjas flitigt för rekreation på grund av den täta bebyggelsen i området och användningen av de allmänna badstränderna. I närheten av de allmänna badstränderna som finns i området förekommer mycket distanssimning och paddelsurfing. Kommunens badstrand används i strid med kommunens ordningsstadgor för att sjösätta utomstående motorbåtar trots att någon allmän plats för sjösättning inte finns vid sjöarna.

Farkoster med förbränningsmotor skapar farliga situationer för simmare och paddelsurfare i området. Farkoster med förbränningsmotor orsakar också betydande olägenhet för den känsliga naturen i området på grund av bullret och utsläppen från farkosterna. Utsläppen från förbränningsmotorerna försämrar vattenkvaliteten i sjöarna vars vatten allmänt används som bastuvatten i området. Fåglar som permanent häckar i sjöarna omfattar sedan årtionden utöver de vanligaste sjö- och strandfåglarna även bl.a. storlommen som behöver en lugn miljö och vatten med god kvalitet. Sjöarnas ekologi har konstaterats vara känslig och sårbar, och därför är det ytterst viktigt att så effektivt som möjligt avvärja all överflödigt belastning på sjöarna. Framställningen motiveras också med att man inte behöver färdas med motordrivna farkoster på sjöarna. Avstånden på sjöarna är högst cirka 1,5 kilometer, vilket betyder att maskinkraft inte behövs för att kunna färdas på vatten.

Behandling av ärendet

Kungörelse

Om framställningen har meddelats genom kungörelse och handlingarna har varit offentligt framlagda under tiden 17.4–8.5.2024 på Traficoms webbplats. Meddelanden om kungörelsen om framställningen ingick den 16 april 2024 i tidningen Västra Nyland på svenska och i tidningen Kirkkonummen sanomat på finska.

Begärda utlåtanden

Utlåtanden om framställningen har begärts av Polisinrättningen i Västra Nyland, NTM-centralen i Nyland och Kyrksläotts kommun.

Inkomna utlåtanden

Utlåtande om ärendet har erhållits från alla instanser som begärts att lämna ett utlåtande.

Kyrksläotts kommun konstaterar i sitt utlåtande att kommunen stöder framställningen och är medveten om att kommunen ansvarar för utmärkningen av det eventuella begränsningsområdet. Kommunen konstaterar också att sjötrafikmärkena placeras i strandområdena som kommunen äger.

Polisinrättningen i Västra Nyland anger i sitt utlåtande att några polisanmälningar eller polisuppdrag avseende sjötrafiken i området i fråga inte har registrerats i polisens system sedan år 2022. Ur polisens synvinkel har sjöområdena i fråga inte orsakat några problem. Polisinrättningen stöder dock framställningen eftersom den anser att framställningen förbättrar sjötrafiksäkerheten i området. Särskilt det att motorbåtar förs till sjöarna med fordonskombinationer och sjösätts på allmänna badstränder orsakar en säkerhetsrisk. Risken betonas på små sjöar där det finns allmänna badstränder som används flitigt.

NTM-centralen i Nyland konstaterar i sitt utlåtande att NTM-centralen inte har kännedom om några speciella naturvärden i anslutning till området men i sjöarna häckar dock åtminstone ett litet antal hotade och nära hotade sjö- och våtmarksfåglar.

Anmärkningar och andra utlåtanden

Inga anmärkningar har lämnats in angående ärendet.

Beslut

Transport- och kommunikationsverket Traficom utfärdar ett förbud mot framförande av motordrivna farkoster på sjöarna Tampaja och Särkijärvi i Kyrksläotts kommun enligt bifogade karta. Förbudet som utfärdas gäller dock inte elmotordrivna farkoster med en effekt på under 2 kW.

Motivering

I enlighet med 101 § 1 mom. i sjötrafiklagen kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda eller begränsa trafik med farkoster på ett visst vattenområde för viss tid eller tills vidare, om förbudet eller begränsningen prövas vara behövlig till skydd för trafiken, miljön, fisket eller någon annan näring eller för allmänt nyttjande av naturen för rekreation eller något annat allmänt intresse.

Enligt framställningen nyttjas båda sjöarna flitigt för rekreation och det finns rikligt med tät permanent bebyggelse och fritidsbebyggelse vid sjöarnas stränder. Sjöarna som framställningen gäller är små och därför behöver man inte framföra motordrivna farkoster för att kunna färdas i området. Motordrivna farkoster orsakar buller både över och under vattenytan. Därtill orsakar farkoster med

förbränningsmotor utsläpp i vattnet och försämrar vattenkvaliteten. Enligt framställningen använder områdets invånare vattnet från sjöarna allmänt som hushållsvatten t.ex. i bastur.

NTM-centralen har i sitt utlåtande konstaterat att områdena som framställningen gäller inte är särskilt viktiga med tanke på deras naturvärden, men vissa hotade fåglar häckar dock i området. Traficom konstaterar att bullret som motorbåtarna orsakar stör både fåglar och fiskar. Olägenheten som bullret och utsläppen medför betonas på små och grunda sjöar som Tampaja och Särkijärvi. Framförande av motordrivna farkoster kan således orsaka olägenhet för naturen i området som framställningen gäller.

Även om det inte hittades några registrerade polisuppdrag avseende området anser polisinspektionen dock att det föreslagna förbudet förbättrar sjötrafiksäkerheten på sjöarna. Enligt framställningen förekommer det allmänt distanssimning och paddelsurfing särskilt i närheten av badstränderna. Särskilt i närheten av stränderna kan motordrivna farkoster således orsaka farliga situationer för andra sjötrafikanter. Traficom instämmer med polisens uppfattning att det föreslagna förbudet mot framförande av motordrivna farkoster skulle främja sjötrafiksäkerheten. Elmotordrivna farkoster som framförs med hög fart kan orsaka farliga situationer på samma sätt som övriga motordrivna farkoster. Av ovan nämnda miljörelaterade skäl är det ändamålsenligare att förbjuda framförande av motordrivna farkoster i området som framställningen gäller än att t.ex. utfärda en fartbegränsning för sjötrafiken i området. Traficom anser således att det är nödvändigt att förbjuda framförande av motordrivna farkoster på sjöarna som framställningen gäller.

Begränsning av användning av motordrivna farkoster kan inte anses begränsa sjötrafiken i områden som framställningen gäller på ett orimligt sätt eftersom det inte finns några allmänna farleder på sjöarna och det inte är nödvändigt att använda motorkraft för att kunna färdas på sjöarna på grund av att sjöarna är små. Även Kyrksläotts kommun stöder framställningen.

Små elmotorer kan inte anses orsaka motsvarande fara för sjötrafikanter på grund av deras låga fart. Små elmotordrivna farkoster belastar inte heller naturen på samma sätt som större motordrivna farkoster. För att beslutet ska vara enhetligt med beslut som tidigare fattats i motsvarande fall avviker man från framställningen så att förbudet som utfärdas inte gäller elmotordrivna farkoster med en effekt på under 2 kW.

Undantag från förbudet eller begränsningen

Förbudet eller begränsningen, med undantag för fartbegränsningar, gäller inte användningen av farkoster som behövs för arbetet eller på grund av bostadens läge och inte heller användningen av svårt rörelsehindrade personers farkoster, om inte något annat bestäms i beslutet av särskilt vägande skäl. Sådant framförande av farkost som är nödvändigt för utförande av tjänsteuppdrag, uppdrag för prehospital akutsjukvård och räddningsuppdrag, tryggandet av Försvarmaktens verksamhet samt andra motsvarande orsaker är tillåtet oberoende av förbudet eller begränsningen.

Ikraftträdande

Beslutet träder i kraft den 1 augusti 2024, även om ändring söks, och gäller tills vidare. Besvärinstansen kan dock förbjuda att beslutet verkställs.

Utmärkning i terrängen/till sjöss

Beslutet märks ut såsom visas på den bifogade kartan. Kyrksläotts kommun ansvarar för utmärkningen. Förbudet eller begränsningen som utfärdats ska vara utmärkt i

terrängen/till sjöss när beslutet träder i kraft.

Anmälan om placering av sjötrafikmärken

Enligt 54 § 3 mom. i sjötrafiklagen ska Transport- och kommunikationsverket informeras om placering, ändring eller avlägsnande av sjötrafikmärken inklusive lokaliseringssuppgifter genom att använda det riksomfattande koordinatsystemet EUREF-FIN. Anmälan görs på anmälningsblanketten som finns på Traficoms webbplats (traficom.fi > Transport > Sjöfart > Farleder > Byggande i vattendrag > Gör anmälan om placering, ändring eller avlägsnande av sjötrafikmärke).

Kungörelse om beslutet

Traficom tillkännager detta beslut genom kungörelse på Traficoms webbplats (Aktuellt > Kungörelser och delgivningar > Sjöfart).

Delgivning av beslutet

Tampaja-Särkijärvi vattenskyddsförening rf.

Meddelande om beslutet

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
Polisinrättningen i Västra Nyland

Trafikledsverket
Kyrksläatts kommun

Ytterligare information ger

Elias Skrifvars
Tfn 029 534 5462
E-post: elias.skrifvars@traficom.fi

Avgift

För detta beslut tas ut en avgift på 570 euro hos den som gjort framställningen i enlighet med taxan som fastställts av kommunikationsministeriet.

Tillämpade författningar

Förvaltningslagen (434/2003) 11, 62 a §
Sjötrafiklagen (782/2019) 54, 101-104, 133 §
Kommunikationsministeriets förordning om Transport- och kommunikationsverkets avgiftsbelagda prestationer som gäller transport (1452/2019) 2 § och bilaga s. 23 som uppdaterats genom förordning (974/2020).
Transport- och kommunikationsverkets föreskrift utfärdad 2.7.2021 "Sjötrafikmärken och ljussignaler samt utmärkning av ledningar och kablar"
TRAFICOM/85487/03.04.01.00/2021

Ändringssökande

Ändring i detta beslut kan sökas genom att lämna in en begäran om omprövning till Traficom i enlighet med anvisningarna om hur man begär omprövning som bifogas till beslutet. En part vars rätt, fördel eller skyldighet ärendet gäller kan söka ändring i beslutet.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)
26.6.2024. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia
tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Mikkelsson Maarit
Päällikkö

Skrifvars Elias
Asiantuntija

Bilagor

Anvisningar om hur man begär omprövning
Kartutdrag